Dosar nr. 4-20/25 4-25013899-38-4-04022025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

24 februarie 2025
or.Rezina

Judecătoria Orhei, sediul Rezina
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Eugeniu Russ
Grefier Corina Cebotari
cu participarea:
Făptuitorului Victor Uncu
În absența:
Agentului constatator Svetlana Roșca

examinând în ședința de judecată publică, în limba de stat, cauza contravențională inițiată de către agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mdiului Rezina, Svetlana Roșca, în privința lui Victor Uncu, născut la *****, IDNP *****, pensionar, vaduv, domiciliat în r-nul Rezina, s. ***** pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 154 alin. (1^1) din Codul contravențional,

c o n s t a t ă:

1. Făptuitorul Victor Uncu, aflînduse la domiciliul său din r-nul Rezina, s. ***** , în luna august 2024, a dat foc la deșeurile grămădite în urma efectuării curățeniei prin grădina proprie, fapta dată a fost constatată și duce la încălcarea regulilor de gestionare a deșeurilor, prin ce a încălcat prevederile ar.17 alin.(7) și (8) din Legea privind deşeurile nr.209 din 29.07.2016.

2. Acțiunile făptuitorului de către agentul constatator au fost încadrate în baza art. 154 alin. (1^1) din Codul contravențional, potrivit căruia constituie contravenție ***nerespectarea modului stabilit de ardere*** a deşeurilor *industriale, de construcţie,* ***a biodeşeurilor****, a deşeurilor municipale şi de altă natură.*

3. În şedinţa de judecată, agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mdiului Rezina, Svetlana Roșca fiind citată despre locul, data și ora examinării cauzei contravenționale, nu s-a prezentat în instanţa de judecată, însă a depus o cerere de amînare a ședinței de judecată, care a fost pusă în discuția în ședința de judecată și urmare a ascultării poziției participantului la proces prin prisma art. 455 alin. (2) din Codul contravențional, s-a dispus continuarea examinării cauzei în absenţa agentului constatator, cu remiterea ulterioară a copiei de pe hotărâre.

4. Făptuitorul Victor Uncu în şedinţa de judecată şi-a recunoscut vinovăția și a indicat că în acea zi el se gătea să facă o masă de pomenire pentru soția sa care a decedat, afară se gatea mîncare, dar întretimp a făcut și ordine în ogradă și a dat focul la careva deșeuri. Solicita aplicarea unei sancţiuni cât mai blânde sub formă de amendă, or este pensionar și nu despune de surse mari de venit, iar sancțiunea muncii neremunerată în folosul comunității pentru el va fi greu de executat.

5. *Verificând materialele cauzei contravenţionale şi procesul verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa în coroborare cu expunerile agentului constatator la materialele dosarului contravențional, instanța de judecată reține următoarele.*

6. *În drept*, în conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art.405 alin.(1) Cod contravențional, contravenţiile prevăzute la art...**art.154,** ... se constată şi se examinează de către Inspectoratul pentru Protecţia Mediului. Contravenţia prevăzută la art.349 alin.(6) se constată de către Inspectorat doar în domeniile de activitate din competența sa.

Prin procesul verbal cu privire la contravenție nr.032966 din 03 februarie 2025, agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mdiului Rezina, Svetlana Roșca, a remis cauza conform competenței instanței de judecată, cu propunerea aplicării unei sancțiuni sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Potrivit art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) din Codul contravenţional, instanța judecă cauzele contravenţionale în care agentul constatator, procurorul propun aplicarea unei sancţiuni dintre cele care urmează:- munca neremunerată în folosul comunităţii.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

7. De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 458 alin.(1) Cod Contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală.

8. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea *Ziliberberg împotriva Moldovei*, § 35, din 01 februarie 2005; *Angel împotriva României*, § 52, din 04 octombrie 2007 sau *Ozturk împotriva Germaniei* din 21 februarie 1994).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

9. În asemenea situație, în vederea respectării garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție cu seria şi nr. nr.032966 din 03 februarie 2025.

Sub aspectul legalității procesului verbal cu privire la contravenţie, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

10. Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Aşadar, instanța de judecată reține că, procesul verbal a fost întocmit și perfectat în prezenţa făptuitorului, cu specificarea drepturilor și obligațiilor prevăzute de art. 384, 387 și 448 din Codul contravențional, precum și decizia de remitere pentru examinare conform competenței în instanţa de judecată, în temeiul art. 395 din acelaşi cod.

La fel, este consemnat dreptul de a solicita un interpret sau de a-şi prezenta obiecţii şi probe suplimentare, neutilizat de făptuitor în condiţiile lipsei de necesitate, din care nu denotă alte aspecte privind nulitatea absolută a procesului verbal cu privire la contravenţie.

Subsecvent, din cercetarea actului menționat, instanța constată că agentul constatator a respectat prevederile art. 443 alin. (1) lit. a)-h) din Codul contravenţional şi a inserat data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii, calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; menţiunea prin semnătură despre aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravențional a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387, obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, iar decizia de remitere a cauzei este stipulată clar şi descifrabil.

Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care instanţa nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei, dar în privinţa temeiniciei acesteia se va expune *infra*.

Mai mult ca atât, făptuitorul a avut suficient termen pentru a-şi prezenta probele în apărarea sa şi i s-a oferit dreptul să explice poziţia sa cu referire la învinuirea adusă în instanţa de judecată.

În acelaşi context, instanța reiterează că procesul verbal cu privire la contravenție, în sensul art. 442 Cod Contravențional, este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi

se identifică făptuitorul, iar procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a *probelor acumulate*, în *prezenţa* făptuitorului sau în absenţa lui, or, în atare circumstanţe, se concluzionează că, în procesul verbal cu privire la contravenție este necesar de a fi descrisă fapta, în așa fel ca învinuirea formulată să fie clară făptuitorului.

Respectiv, instanţa consideră că a fost respectat integral art. 443 din Codul contravențional la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mdiului Rezina, Svetlana Roșca, neexistând cazuri de nulitate absolută care ar putea fi invocate din oficiu, iar în consecință, instanța constată că forța probantă a actului prezentat în instanţă nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

11. Prin urmare, instanţa notează că chiar dacă s-ar atesta prezenţa unor erori materiale exprimate prin greşeli ortografice, sau anumite omisiuni procesuale, în acest caz nu au fost stabilite circumstanţe de fapt şi de drept care ar afecta grav drepturile persoanei acuzate şi respectiv fondul cauzei pendinte, or în accepţiunea instanţei acestea ar fi irelevante sau insignifiante, fără să aducă atingere gravă unor garanţii stipulate de lege în favoarea persoanei în privinţa căreia a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie.

Regulile nominalizate sunt dictate inclusiv din faptul că prin reţinerea eventuală a diferitor erori formale invocate de părţi în procesele contravenţionale, în asemenea situații ar fi imposibil de susținut că statul își va mai onora obligațiile procedurale pozitive de a investiga efectiv o cauză, după cum reiese inclusiv conform § 41 al Hotărârii Curţii Constituţionale nr. 32 din 29 noiembrie 2018 privind excepţia de neconstituţionalitate a a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional *(nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție)*.

12. *Sub aspectul temeiniciei procesului verbal cu privire la contravenție*, instanţa concretizează că dreptul unei persoane de a fi prezumată nevinovată și de a solicita acuzării să dovedească faptele ce i se impută, rezultă cert din art. 375 alin. (1) al Codului contravențional, potrivit căruia, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

Totodată, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza *Bosoni împotriva Franței*, hotărârea din 7 septembrie 1999).

13. În această ordine de idei, instanța remarcă că făptuitorul Victor Uncu este învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art. 154 alin. (1^1) din Codul contravențional.

Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul verbal de contravenție și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) al Codului contravențional, instanța de judecată reține că acuzarea şi-a susţinut poziţia prin următoarele probe: *-procesul verbal cu privire la contravenție cu numărul 032966 din 03 februarie 2025*, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mdiului Rezina, Svetlana Roșca, prin care ultimul a constatat *„ex propriis sensibus”* fapta prejudiciabilă, statuând asupra vinovăţiei persoanei; *-informația de la serviciul 112 din 18.11.2024*; *- plîngerea depusă de Cuiban Iulia din 18.11.2024*; *- procesul verbal de audiere a martorului*

Cuiban Iulia din 18.11.2024; *procesul verbal de audiere a contravenientului din 24.12.2024,* prin care a fost audiat Victor Uncu,; *imagini foto*.

14. Instanța subliniază astfel că, fapta contravențională săvârșită de către făptuitor a fost constatată personal de agentul constatator și a fost inserată în procesul verbal cu privire la contravenţie cu nr.032966 din 03 februarie 2025.

Din analiza actului menționat, care în situația relatată *supra* și în condițiile art. 425 alin. (2) – (5) din Codul contravențional constituie o probă pertinentă și concludentă cazului, instanța a stabilit cu certitudine că, Victor Uncu, aflînduse la domiciliul său din r-nul Rezina, s. ***** , în luna august 2024, a dat foc la deșeurile grămădite în urma efectuării curățeniei prin grădina proprie, fapta dată a fost constatată și duce la încălcarea regulilor de gestionare a deșeurilor.

În argumentarea tezelor, instanţa notează că reieșind din prevederile Legii privind deşeurile nr.209 din 29.07.2016, care stipulează că art.2 pct.2) biodeşeuri – deşeuri biodegradabile provenite din grădini şi parcuri, deşeuri alimentare sau cele provenite din bucătăriile gospodăriilor private, restaurantelor, firmelor de catering sau din magazine de vînzare cu amănuntul şi care sunt compatibile cu deşeurile provenite de la întreprinderile de prelucrare a produselor alimentare. Acestea nu includ deşeurile provenite din agricultură şi silvicultură, gunoiul de grajd, nămolul de epurare sau alte deşeuri biodegradabile, cum ar fi textile naturale, hârtie sau lemn prelucrat, şi subprodusele din industria alimentară care nu devin niciodată deşeuri.

Iar ar.17 alin.(7) și (8) din Legea privind deşeurile nr.209 din 29.07.2016, prevede că, condiţiile pentru incinerarea şi coincinerarea deşeurilor trebuie să corespundă cerinţelor prevăzute de legislaţia de mediu, de prezenta lege, de Legea nr.227/2022 privind emisiile industriale şi de Regulamentul privind incinerarea şi coincinerarea deşeurilor. Incinerarea şi coincinerarea deşeurilor sunt permise doar în cadrul unităţilor autorizate pentru acest scop de către Agenţia de Mediu, conform prevederilor art.25.

În contextul prevederilor legale enunțate supra raportate la circumstanțele cauzei, instanța constată fapta contravențională imputată lui Victor Uncu fost dovedită dincolo de orice dubiu rezonabil.

Față de actul de învinuire imputată făptuitorului Victor Uncu, instanța de judecată aplică prezumția de veridicitate a consemnărilor agentului constatator, făcute la momentul constatării faptei, care corespunde realității, aceasta făcând dovada contravenției prevăzute de art.154 alin.(1^1) Cod contravențional săvârșite de contravenient.

15. În continuare, instanţa reţine că dosarul contravențional în privința lui Victor Uncu pe semnele contravenției prevăzute de art.154 alin.(1^1) din Codul contravențional a fost expediat în instanța de judecată pentru examinare în fond, cu recomandarea aplicării sancțiunii *sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității*.

În acest caz, potrivit art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod, iar conform prevederilor art. 41 alin. (1), (2) din acelaşi cod, sancţiunea contravenţională se aplică în funcţie de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de caracteristica persoanei şi de circumstanţele atenuante şi agravante, iar faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se aplică o sancţiune echitabilă, în limitele şi în conformitate cu dispoziţiile codului contravenţional.

Astfel, în calitate de circumstanţă atenuantă instanţa de judecată apreciază în contextul art. 42 alin. (2) din Codul contravenţional, recunoaşterea vinei expuse în procesul verbal cu privire la contravenţie.

Circumstanţe, care ar agrava răspunderea făptuitoarei, potrivit art. 43 alin.(1) Cod contravențional, instanţa de judecată nu a reținut.

16. Respectiv, *sub aspectul individualizării pedepsei*, instanța de judecată precizează că, va fi administrată în limitele impuse de art. 30 alin. (2) din Codul contravențional și în limitele stabilite de art.154 alin.(1^1) din Codul contravențional, or în conformitate cu art. 22 din Constituția Rep. Moldova, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos, iar la momentul comiterii şi în prezent, contravenţia incriminată prevedea o sancţiune *cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.*

La fel, conform art. 37 alin. (3) din Codul contravenţional, munca neremunerată în folosul comunităţii poate fi aplicată doar persoanelor care acceptă să execute o asemenea sancţiune, cu excepția contravenției prevăzute la art. 78^1 și 318^1, pentru care acordul persoanei nu este necesar.

În ședința de judecată făptuitorul a invocat că, din motivul vîrstei sale înaintate sancțiunea muncii neremunerată în folosul comunității pentru el va fi greu de executat.

Prin urmare se atestă că, fptuitorul nu și-a dat expres acodrul de-ai fi aplicată sancțiune sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

17. Totodată, conform art. 44^1 alin.(1) și alin. (2) din Codul contravențional, *ţinînd cont de circumstanţele excepţionale ale cauzei, legate de scopul şi motivele faptei, de rolul contravenientului în săvîrşirea contravenţiei, de personalitatea contravenientului, de comportarea lui în timpul şi după consumarea contravenţiei, de alte circumstanţe care micşorează esenţial gravitatea faptei şi a consecinţelor ei, precum şi de contribuirea activă a participantului unei contravenţii săvîrşite în grup la descoperirea acesteia, agentul constatator, după caz, procurorul, instanţa de judecată sau comisia administrativă poate aplica o sancţiune sub limita minimă, prevăzută de partea specială a cărţii întâi pentru contravenţia respectivă. (2) Prevederile alin.(1) nu se aplică persoanelor care în cursul unui an au comis repetat aceeaşi contravenţie sau care nu au executat sancţiunile contravenţionale pentru faptele comise anterior sau au antecedente penale nestinse*..

În aceste context, instanţa va ţine cont de atitudinea făptuitorului, care şi-a expus poziţia faţă de acuzaţia adusă, de împrejurările săvârșirii faptei astfel cum a fost reţinută de către instanţă, de comportamentul făptuitorului la momentul constatării faptei, de vîrsta înaintată, este pensionar şi faptul că se atestă la materialele cauzei informaţii privind alte antecedente contravenţionale, din care considerente instanța consideră posibil aplicarea prevederilor art. 44^1 alin.(1) Cod contravențional.

18. În baza celor enunțate *supra*, având în vedere circumstanțele cauzei şi faptul recunoaşterii vinovăţiei de către făptuitor, vîrsta acestuia, faptul că este pensionar, prin prisma art. 42 alin. (2) din Codul contravenţional și art. 44^1 alin.(1) Cod contravențional, instanța de judecată constată vinovăția lui Victor Uncu în comiterea contravenției prevăzute de art.154 alin.(1^1) din acelaşi cod și îi aplică o sancțiune sub formă de amendă sub limita minimă, prevăzută de partea specială a cărţii întâi pentru contravenţia respectivă.

În această ordine de idei, față de Victor Uncu pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 154 alin.(1^1) Cod contravențional, pedeapsa sub formă de amendă în mărime de în mărime de 10 unităţi convenţionale, care reprezintă echivalentul sumei de 500 lei, va fi echitabilă și proporțională cu pericolul social al contravenției și făptuitorului, în mod eficient își va atinge scopul de restabilire a echității sociale și prevenție în săvârșirea de noi contravenții atât din partea contravenientului, cât și altor persoane, respectiv de formare a unei atitudini corecte față de relațiile sociale ce ține de solidaritatea familiară, față de dreptul persoanei la viață, integritate corporală și sănătate, și față ordinea de drept.

De asemenea, instanţa va informa pe Victor Uncu că în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (3) din Codul contravenţional, aceasta va fi în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale, iar în acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral, cu excepţia cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenţionale, până la cercetarea judecătorească.

19. În conformitate cu prevederile art. 34, 41-44^1, 395, 405 alin. (1), 443, 452-458, 460 şi 462-463 din Codul contravențional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se recunoaşte vinovat **Victor Uncu** în comiterea contravenției prevăzute de art.154 alin.(1^1) din Codul contravențional, iar cu aplicarea art.44^1 alin.(1) Cod contravențional, i se aplică acestuia o sancțiune cu amendă în cuantum de 10 (zece) unităţi convenţionale, care reprezintă echivalentul sumei de 500 (cinci sute) lei.

Se explică lui Victor Uncu, că în conformitate cu art. 34 alin. (3) din Codul contravențional, este în drept să achite jumătate în amenda stabilită, dacă o plăteşte în cel mult 3 (trei) zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale, iar în acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 (cincisprezece) zile, la Curtea de Apel Nord, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina.

Președintele ședinței,
judecătorul */semnătura/*
Eugeniu Russ

Copia corespunde originalului,
Judecător
Eugeniu Russ